

Állásfoglalás egy külföldi hitelintézet Magyarországon nyújtott halasztott fizetési szolgáltatásának, illetve annak közvetítésének jogi megítéléséről

Az állásfoglalás-kérés egy Magyarországon határon átnyúló szolgáltatást végző külföldi hitelintézet (**Külföldi Hitelintézet**) halasztott fizetési szolgáltatásainak a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (**Hpt.**) szerinti megítélésére irányul.

I. A JOGKÉRDÉSEK

I.1. Hitelnek minősülnek-e a Magyarországon határon átnyúló szolgáltatást végző Külföldi Hitelintézet halasztott fizetési szolgáltatásai (BNPL)?

I.2. Milyen pénzügyi közvetítői jogviszonyban lehet egyidejűleg egy társaság az egyik pénzügyi intézmény áruhitel szolgáltatásának, valamint a Külföldi Hitelintézet szolgáltatásának közvetítője?

II. AZ MNB ÁLLÁSPONTJA

II.1. Az elsőként felvetett jogkérdés megválaszolásához mindenekelőtt a határon átnyúló szolgáltatást végző Külföldi Hitelintézet Magyarországon végezhető tevékenységeinek (történeti) áttekintése szükséges.

Az MNB a 2013/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (**CRD**) 39. cikke (1) bekezdése szerint az MNB-hez intézett felügyeleti bejelentés alapján vette nyilvántartásba a Külföldi Hitelintézetet, mint Magyarországon határon átnyúló szolgáltatást végző hitelintézetet. A Külföldi Hitelintézet által jelenleg Magyarországon végezhető tevékenységek listáját az MNB a honlapján publikálta.

Mindenképp kiemelendő, hogy a Külföldi Hitelintézet Magyarországon hitelnyújtási tevékenységet [CRD I. melléklet: (2)] is végezhet, mely hitelnyújtási tevékenységbe – többek között – a fogyasztói hitelnyújtás, factoring és forfetározás tevékenység is beleértendő. Az MNB által nyilvántartásba vett, és a fentiekben hivatkozott tevékenységeken túl a Külföldi Hitelintézet – ha törvény másként nem rendelkezik – üzletszerűen kizárólag a Hpt. 7. § (3) bekezdésében¹ meghatározott tevékenységeket végezheti Magyarországon.

¹ (3) A pénzügyi intézmény, ha törvény másként nem rendelkezik, pénzügyi szolgáltatáson kívül üzletszerűen kizárólag:

- a) a 3. § (2) bekezdés a)–d) és f) pontjában meghatározott kiegészítő pénzügyi szolgáltatási tevékenységet,
- b) – a biztosítási tevékenységről szóló törvényben foglalt feltételekkel – hitelintézet esetén biztosításközvetítői tevékenységet, pénzügyi vállalkozás esetén biztosításközvetítői vagy kiegészítő biztosításközvetítői tevékenységet,
- c) Tpt.-ben meghatározott feltételekkel értékpapír-kölcsönzést, részvényesi meghatalmazotti (nominee) tevékenységet, Bszt.-ben meghatározott feltételekkel befektetési szolgáltatási tevékenységet, befektetési szolgáltatási tevékenységet kiegészítő szolgáltatást, valamint a Bszt. 111–116. §-a szerinti közvetítői tevékenységet és árutőzsdei szolgáltató által végezhető tevékenységet,
- d) aranykereskedelmi ügyletet,
- e) részvénykönyvvezetést,
- f) bizalmi szolgáltatást,
- g) a hallgatói hitelrendszerről szóló kormányrendeletben meghatározott Diákhitel szervezet hitelezési tevékenységének elősegítése érdekében végzett tevékenységet,
- h) az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény (a továbbiakban: Öpt.) 11/A. §-ában foglalt feltételekkel tagszervezési tevékenységet,
- i) a pénzügyi szolgáltatásból származó veszteség mérséklése, illetve elhárítása érdekében fedezet, illetve biztosíték hasznosítására vagy az értékesítésben való közreműködésre irányuló tevékenységet,
- j) követelések megbízás alapján történő kezelésére, behajtására irányuló tevékenységet,
- k) pénzügyi eszközre vonatkozó adat-, információértékesítést,
- l) jogszabályban meghatározott közösségi, valamint állami támogatások közvetítését, *

1122 Budapest, Krisztina krt. 6. | Elektronikus ügyintézés esetén kérjük a megfelelő űrlapon beküldeni a választ (<https://era.mnb.hu/ERA.WEB/>). / Levelezési cím: 1534 Budapest BKKP Postafiók: 777. | Telefon: +36 (1) 4899-100, Fax: +36 (1) 4899-102

Kérjük, válaszában hivatkozzon iktatószámunkra.

Áttérve a BNPL jogi megítélésére – mely szolgáltatás alatt általánosságban egy olyan innovatív pénzügyi megoldás értendő, ahol az e szolgáltatásra regisztrált fogyasztók több egyenlő részletben, meghatározott határidőkön belül kamatmentesen fizethetnek az azonnal megvásárolt termékekért –, az MNB értelmezése szerint jelenleg a BNPL megoldásoknak a következő jogi keretei léteznek a hatályos magyar szabályozás szerint:

- a Hpt. 3. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott hitel- és pénzkölcsönnyújtás, mint pénzügyi szolgáltatási tevékenység és ennek a Hpt. 3. § (1) bekezdés i) pontja szerinti közvetítése,
- a Hpt. 3. § (1) bekezdés l) pontjában meghatározott követelésvásárlási tevékenység, mint pénzügyi szolgáltatási tevékenység,
- a Hpt. 6. § (5) bekezdés b) pontjában meghatározott kereskedelmi kölcsön, mely nem minősül pénzügyi szolgáltatási tevékenységnek.

E tevékenységek közül a Hpt. 3. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott hitel és pénzkölcsön nyújtása, illetve a 3. § (1) bekezdés l) pontjában meghatározott követelésvásárlási tevékenység a Hpt. 3. § (3) bekezdése, valamint a 7. § (2) bekezdése értelmében – ha törvény eltérően nem rendelkezik – kizárólag az MNB e törvény alapján kiadott engedélyével, és kizárólag pénzügyi intézmény által végezhető pénzügyi szolgáltatási tevékenységek, melyeknek értelmező rendelkezését a Hpt. 6. § (1) bekezdés 40.² és 60. pontja³ rögzíti.

Ezzel szemben a kereskedelmi kölcsön a Hpt. 6. § (5) bekezdés b) pontja⁴ értelmében nem minősül pénzkölcsön nyújtásának, ha az ügyletet nem pénzügyi intézmény köti.

A fentiek összegzéseként megállapítható, hogy a Külföldi Hitelintézet számára a BNPL szolgáltatás nyújtására Magyarországon kizárólag hitel és pénzkölcsönnyújtási tevékenysége, vagy a követelésvásárlási tevékenysége keretében van lehetőség.

II.2. Amennyiben a Külföldi Hitelintézet a pénzügyi szolgáltatási tevékenységének közvetítésére megbízási szerződést kíván kötni egy közvetítővel, úgy valóban azt kell tisztázni, hogy a közvetítő által már közvetített áruhitelezés és a

m) az autópályák, autótutak és főutak használatáért fizetendő, megtett úttal arányos díjról szóló 2013. évi LXVII. törvényben meghatározott úthasználati jogosultság megszerzésével összefüggő tevékenységet, valamint

n) a 3. § (1) bekezdés j) pontján kívüli pénzletét kezeléshez kapcsolódó szolgáltatást,

o) elektronikuspénz-értékesítői tevékenységet,

p) hitelintézet esetén a vele szoros kapcsolatban álló vállalkozások számára szolgáltatások nyújtását,

q) az általa üzletszerűen végezhető szolgáltatás igénybevételét elősegítő elektronikus eljárás, eszköz ügyfele részére történő rendelkezésre bocsátására irányuló szolgáltatást,

r) hitelintézet esetén az (EU) 2019/1238 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti, pénzügyi szolgáltatásnak, befektetési szolgáltatási tevékenységnek nem minősülő egyéni nyugdíjtermék szolgáltatást, illetve forgalmazást is végezhet.

² 40. hitel és pénzkölcsön nyújtása:

a) hitelnyújtás: a hitelező és az adós között írásban létesített hitelszerződés alapján meghatározott hitelkeret rendelkezésre tartása az adós részére, jutalék ellenében és a hitelező kötelezettségvállalása meghatározott szerződési feltételek megléte esetén a kölcsönszerződés megkötésére vagy egyéb hitelművelet végzésére,

b) pénzkölcsönnyújtás:

ba) a hitelező és az adós között létesített hitel- vagy kölcsönszerződés alapján a pénzüsszeg rendelkezésre bocsátása, amelyet az adós a szerződésben megállapított időpontban – kamat ellenében vagy anélkül – köteles visszafizetni,

bb) minden olyan megállapodás, amely értékpapír vételéről és határidős visszaszármaztatásáról rendelkezik és a szerződés tárgyát képező értékpapírok a vevő (hitelező) javára az ellenérték óvadéki biztosítékaul szolgálnak úgy, hogy azokat az ügylet ideje alatt további ügyletben sem elidegeníteni, sem megterhelni nem lehet,

bc) a jelzálog-hitelintézetéről és a jelzáloglevélről szóló törvény szerinti önálló zálogjog vásárlása és egyidejű eladása útján végzett tevékenység,

bd) zálogkölcsön nyújtása, valamint

be) csoportfinanszírozás,

c) a hitel és pénzkölcsön nyújtására irányuló pénzügyi szolgáltatási tevékenység a hitelképesség vizsgálatával, a hitel és kölcsönszerződések előkészítésével, a folyósított kölcsönök nyilvántartásával, figyelemmel kísérésével, ellenőrzésével, a behajtással kapcsolatos intézkedéseket is magában foglalja;

³ 60. követelésvásárlási tevékenység: követelésnek – a kötelezett kockázatának átvállalásával vagy anélkül történő – megszerzése, megelőlegezése (ideértve a faktoringot és a forrétírozást is), valamint leszámítolása, függetlenül attól, hogy a követelés esedékességének nyilvántartását és a kintlévőségek beszedését ki végzi

⁴ 6. § (5) Nem minősül pénzkölcsön nyújtásának

[...]

b) az egymással áruszállítási vagy szolgáltatási jogviszonyban álló vállalkozások vagy természetes személyek által e jogviszonyra tekintettel adott halasztott fizetés vagy előleg (kereskedelmi kölcsön), ide nem értve a pénzügyi intézmény által kötött ilyen ügyleteket,

[...].”

Külföldi Hitelintézet BNPL szolgáltatása a Hpt. 6. § (1) bekezdés 120. pontjában⁵ definiált versengő szolgáltatásnak minősülnek-e.

A Hpt. 10. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontjában rögzített definíció szerint függő ügynök az, aki a pénzügyi szolgáltatás közvetítését ügynöki tevékenységként egy pénzügyi intézmény – ideértve a pénzügyi intézmény csoportját is – vagy több pénzügyi intézmény egymással nem versengő pénzügyi szolgáltatása vonatkozásában végzi. Az ügynöki tevékenység fogalmát pedig a Hpt. 6. § (1) bekezdés 90. pont b) alpontja a következők szerint rögzíti: *„pénzügyi intézménnyel kötött megbízási szerződés alapján pénzügyi szolgáltatás, kiegészítő pénzügyi szolgáltatás nyújtásának, ilyen szolgáltatásra irányuló szerződés megkötésének elősegítésére irányuló tevékenység, amelynek során a pénzügyi intézmény kockázatára önállóan kötelezettséget nem vállalnak, szerződést nem kötnek”*.

Mivel a fent hivatkozott értelmező rendelkezés szerint versengő szolgáltatásnak minősül valamennyi, ingatlanon alapított jelzálogjog fedezete nélkül kínált hitel és pénzkölcsön (tekintet nélkül a futamidőre) – melybe beleértendő a fentiekben foglaltak szerint a Külföldi Hitelintézet vonatkozásában egyebek mellett a fogyasztási hitel, a faktoring és a forfetírozás is – ezért az MNB álláspontja szerint az áruhitelzés és a Külföldi Hitelintézet BNPL szolgáltatása a Hpt. definíciójának alapul vételével versengő szolgáltatásnak minősül, így azok egyidejűleg történő közvetítése – amennyiben a megbízási szerződések szerint a közvetítő egyikük kockázatára sem vállalna kötelezettséget és szerződést sem kötne – függő ügynökként nem, hanem a Hpt. 10. § (1) bekezdés b) pont bb) alpontjában meghatározott pénzügyi többes ügynökként lenne lehetséges. A többes ügynök a hivatkozott rendelkezés alapján az a közvetítő, aki ügynöki tevékenységként több pénzügyi intézmény egymással versengő pénzügyi szolgáltatása vonatkozásában végzi a pénzügyi szolgáltatás közvetítését (az ügynöki tevékenység fogalma a fentiekben ismertetve).

A Hpt. 10. § (4) bekezdése értelmében a független közvetítőnek minősülő pénzügyi többes ügynök közvetítői tevékenységét kizárólag az MNB-nek a Hpt.-ben meghatározott engedélyével végezheti. Az engedélykérelemhez benyújtandó dokumentumok listáját a Hpt. 21. § (7) bekezdése rögzíti, ugyanakkor megemlítendő, hogy az engedélykérelem összeállításának és előterjesztésének megkönnyítése céljából az MNB a honlapján engedélyezési útmutatót tett közzé, mely a következő linken elérhető:

<https://www.mnb.hu/letoltes/1-6-5-penzpici-tobb-es-ugynok.pdf>

Fontos megjegyezni, hogy a Hpt. speciális, az átlagosnál enyhébb szabályokat állapít meg azon többes ügynökökre, amelyek kizárólag magánszemélyek részére a mindennapi élet felszerelési tárgyainak, tartós fogyasztási cikkeknek megvásárlásához nyújtott kölcsönügyleteket közvetítenek. A Hpt. 69. § (7) bekezdése értelmében ugyanis a kizárólag magánszemélyek részére a mindennapi élet felszerelési tárgyainak, tartós fogyasztási cikkeknek (ide nem értve a gépjárművet) megvásárlásához nyújtott hitel- és pénzkölcsönt közvetítő többes ügynökre a 21. § (3) bekezdés b) pontjában, a 21. § (7) bekezdés e) pontjában, 73. §-ban, 74. §-ban, valamint 208. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezéseket nem szükséges alkalmazni.

A közvetítő tevékenysége kiemelt közvetítői tevékenységnek abban az esetben minősülne a Hpt. 6. § (1) bekezdés 90. pont a) alpontja szerint, ha a közvetítő a Külföldi Hitelintézettel megkötendő megbízási szerződés alapján a Külföldi Hitelintézet nevében, javára és kockázatára is vállalhatna kötelezettséget vagy köthetne szerződést a pénzügyi szolgáltatás közvetítői tevékenysége keretében.

Egyébiránt a Hpt. 10. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja értelmében kiemelt közvetítőnek az minősül, aki a pénzügyi szolgáltatás közvetítését kiemelt közvetítői tevékenységként egy pénzügyi intézmény – ideértve a pénzügyi intézmény csoportját is – vagy több pénzügyi intézmény egymással nem versengő pénzügyi szolgáltatása vonatkozásában végzi.

A kiemelt közvetítői tevékenység a megbízó, azaz a pénzügyi intézmény oldaláról engedélyköteles tevékenység, a Hpt. hitelintézetek engedélyezési tárgykörét meghatározó 15. § (1) bekezdése előírja az f) pontjában, hogy a hitelintézet

⁵ 120. versengő szolgáltatások:

a) ingatlanon alapított jelzálogjog (ideértve az önálló zálogjogot is) fedezete mellett öt évet elérő vagy azt meghaladó legrövidebb futamidőre kínált hitel és pénzkölcsön, valamint az ingatlan pénzügyi lízing,

b) ingatlanon alapított jelzálogjog (ideértve az önálló zálogjogot is) fedezete mellett öt évet meg nem haladó leghosszabb futamidőre kínált hitel és pénzkölcsön, valamint pénzügyi lízing, továbbá valamennyi, ingatlanon alapított jelzálogjog fedezete nélkül kínált hitel és pénzkölcsön, ideértve a fizetési számlához (bankszámlához) kapcsolódó hitelkeretet és a hitelkártyát is, vagy

c) betét és fizetési számla (bankszámla)

azzal, hogy nem minősül versengő szolgáltatásnak a kézzel fedezete mellett nyújtott pénzkölcsön;

pénzügyi szolgáltatási tevékenységének kiemelt közvetítő igénybevételével történő végzéséhez az MNB engedélyre
szükséges.

2024. február